

Etiske og sosiale kontraktkrav for Ålesund kommune

1.a For samtlige kontrakter skal følgende være en del av kontrakten:

1.1 Overordnet

Kunden forvalter fellesskapets ressurser og har et ansvar for å anskaffe varer og tjenester som er produsert på en lovlig og etisk forsvarlig måte. Leverandør er forpliktet til å etterleve oppdragsgivers etiske og sosiale krav i egen virksomhet, samt bidra til etterlevelse hos den eller de underleverandører som medvirker til oppfyllelse av denne kontrakt.

1.2 Grunnleggende krav

Våre leverandører og avtalepartnere skal respektere grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø. Varer og tjenester som leveres til kunde skal være fremstilt under forhold som er forenlige med kravene angitt nedenfor. Kravene bygger på sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet. I henhold til FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UN GP) har selskaper et selvstendig ansvar for å respektere de internasjonalt anerkjente menneskerettighetene og ILOs kjernekonvensjoner (prinsipp 12). Dette gjelder også for offentlige virksomheter i deres anskaffelser (prinsipp 6 - Aktsomhetsvurdering med hensyn til menneskerettigheter (Human Rights Due Diligence) er en anerkjent og anbefalt metode for fremme slike rettigheter, <http://www.responsiblebusiness.no/>).

1.3 Forbud mot barnarbeid (FNs barnekonvensjon artikkel 32, ILO-konvensjon nr 138 og 182)

Barn under 15 år (14 eller 16 år i enkelte land) skal ikke utføre noen typer arbeid som er til hindring eller skade for deres utdanning og/eller utvikling.

Barn under 18 år skal ikke arbeide nattskift, eller utføre noen typer arbeid som vil sette deres sikkerhet, fysiske og/eller mentale helse i fare.

Barn har rett til å bli beskyttet mot økonomisk utnyttning i arbeid.

1.4 Tvangsarbeid/slavearbeid (ILO-konvensjon nr 29 og 105)

Tvangsarbeid eller ufrivillig arbeid skal ikke forekomme i noen form, herunder også som et middel for opplæring, straff eller for å fremme arbeidsdisiplin.

Arbeidstakere skal ikke måtte levere depositum eller identifikasjonspapirer til arbeidsgiver.

Arbeidstakere er fri til å avslutte arbeidsforholdet etter en rimelig oppsigelsestid.

1.5 Organisasjonsfrihet og retten til kollektive forhandlinger (ILO-konvensjon nr 87 og 98)

Arbeidstakere og arbeidsgivere har rett til å danne, eller slutte seg til de organisasjoner de selv måtte ønske, og til å drive kollektive forhandlinger og dele innholdet.

All aktivitet i forhold til denne organiseringen skal skje helt uten represalier eller andre former for forulemping for deltagerne.

Arbeidsgiver må på ingen måte hindre arenaer for møter og kollektive forhandlinger.

Der organisasjonsfrihet og retten til kollektive lønnsforhandlinger er begrenset ved nasjonal lov, skal arbeidsgiver legge til rette for, og ikke hindre, parallelle mekanismer til fri og uavhengig organisering og forhandling.

1.6 Diskriminering (ILO-konvensjoner nr 100 og 111)

Arbeidstakere skal ikke forskjellsbehandles på grunnlag av kjønn, rase, hudfarge, religion, politisk oppfatning, nasjonal opprinnelse, sosial status, fagforeningsarbeid eller personlige forhold i arbeidssituasjoner eller i tilgang til arbeid.

Lønnen skal være lik for likt arbeid.

1.7 Nasjonal lovgivning

Leverandøren plikter å påse at produksjon av ytelser regulert til denne kontrakten skjer i henhold til produksjonslands nasjonale lovgivning

Nasjonal lovgivning der produksjon finner sted skal etterleves. Av særlig relevante forhold fremheves:

- 1) lønns- og arbeidstidsbestemmelser
- 2) helse, miljø og sikkerhet
- 3) regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter
- 4) lovfestede forsikringer og sosiale ordninger

1.8 Mislighold av kontraktsforpliktelser – konsekvenser for senere konkurranser

Brudd på Leverandørens plikter i denne kontrakten vil bli nedtegnet og kan få betydning i senere konkurranser, i overensstemmelse med regelverket for offentlige anskaffelser.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

1.9 Rett til å gjennomføre varslede og uanmeldte kontroller hos leverandør

Kunden, eller den han bemyndiger, har rett til å gjennomføre varslede og uanmeldte kontroller hos leverandør og på arbeidssted i kontraktsperioden. I tilfelle kontroll plikter leverandør å oppgi navn og kontaktopplysninger på underleverandører.

Ved kontroll av lønns- og arbeidsvilkår plikter leverandør å sende timelister, arbeidskontrakter og annen dokumentasjon som oppdragsgiver i medhold av lov har rett til å få utlevert, for alle definerte arbeidstakere. Dette skal sendes samlet til oppdragsgiver innen 3 virkedager.

Ved avtaleoppfølging, eller ved eventuell mistanke om mislighold, tilfaller all dokumentasjonsplikt leverandør.

1.10 Brudd på Etsiske og sosiale kontraktkrav for Ålesund kommune

Brudd på denne avtalens punkt "Etsiske og sosiale kontraktkrav for Ålesund kommune" er å regne som vesentlig mislighold.

1.b For samtlige kontrakter over EØS-terskelverdi skal følgende være en del av kontrakten: (ESPD-egenerklærings skjema)

Del I: Opplysninger om konkurransen og oppdragsgiver

Del II: Opplysninger om leverandøren

Del III: Avvisningsgrunner

A: Avvisningsgrunner som gjelder straffedommer

I artikkel 57 (1) i direktiv 2014/24/EU fastsettes følgende avvisningsgrunner:

Deltakelse i en kriminell organisasjon

Er leverandøren selv eller en person, som er medlem av leverandørens administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan eller har kompetanse til å representere eller kontrollere eller treffe beslutninger i slike organer, ved rettskraftig dom blitt dømt for deltakelse i en kriminell organisasjon ved en dom avsagt for ikke mer enn fem år siden, eller en avvisningsperiode fastsatt direkte i dommen som fortsatt gjelder?

Deltakelse i en kriminell organisasjon som definert i artikkel 2 i Rådets rammeavgjørelse 2008/841/RIA av 24. oktober 2008 om bekjempelse av organisert kriminalitet (EUT L 300 av 11.11.2008, s. 42)

Korrupsjon

Er leverandøren selv eller en person, som er medlem av leverandørens administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan eller har kompetanse til å representere eller kontrollere eller treffe beslutninger i slike organer, ved rettskraftig dom blitt dømt for korrupsjon ved en dom avsagt for ikke mer enn fem år siden, eller en avvisningsperiode fastsatt direkte i dommen som fortsatt gjelder?

Korrupsjon som definert i artikkel 3 i konvensjonen om bekjempelse av korrupsjon, som involverer tjenestemenn i De Europeiske Fellesskapene eller i Den Europeiske Unions medlemsstater (EUT C 195 av 25.6.1997, s. 1), og i artikkel 2, stk. 1, i Rådets rammeavgjørelse 2003/568/RIA av 22. juli 2003 om bekjempelse av korrupsjon i den private sektor (EUT L 192 av 31.7.2003, s. 54). Denne avvisningsgrunnen omfatter også korrupsjon som definert i nasjonal rett for oppdragsgiveren eller leverandøren.

Bedrageri

Er leverandøren selv eller en person, som er medlem av leverandørens administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan eller har kompetanse til å representere eller kontrollere eller treffe beslutninger i slike organer, ved rettskraftig dom blitt dømt for bedrageri ved en dom avsagt for ikke mer enn fem år siden, eller en avvisningsperiode fastsatt direkte i dommen som fortsatt gjelder?

Bedrageri som omhandlet i artikkel 1 i konvensjonen om beskyttelse av De Europeiske Fellesskapenes finansielle interesser (EFT C 316 av 27.11.1995, s. 48).

Terrorhandlinger eller straffbare handlinger med forbindelse til terroraktivitet

Er leverandøren selv eller en person, som er medlem av leverandørens administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan eller har kompetanse til å representere eller kontrollere eller treffe beslutninger i slike organer, ved rettskraftig dom blitt dømt for terrorhandlinger eller

straffbare handlinger med forbindelse til terroraktivitet ved en dom avsagt for ikke mer enn fem år siden, eller en avvisningsperiode fastsatt direkte i dommen som fortsatt gjelder?

Terrorhandlinger eller straffbare handlinger med forbindelse til terroraktivitet som definert i artikkel 1 og 3 i Rådets rammeavgjørelse 2002/475/RIA av 13. juni 2002 om bekjempelse av terrorisme (EFT L 164 af 22.6.2002, s. 3). Denne avvisningsgrunnen omfatter også oppfordring til, medvirkning til eller forsøk på å begå slike handlinger som omhandlet i artikkel 4 i nevnte rammeavgjørelse.

Hvitvasking av penger eller finansiering av terrorisme

Er leverandøren selv eller en person, som er medlem av leverandørens administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan eller har kompetanse til å representere eller kontrollere eller treffe beslutninger i slike organer, ved rettskraftig dom blitt dømt for hvitvasking av penger eller finansiering av terrorisme ved en dom avsagt for ikke mer enn fem år siden, eller en avvisningsperiode fastsatt direkte i dommen som fortsatt gjelder?

Hvitvasking av penger eller finansiering av terrorisme Som definert i artikkel 1 i Europaparlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF av 26. oktober 2005 om forebyggende tiltak mot bruk av det finansielle system til hvitvasking av penger og finansiering av terrorisme (EUT L 309 av 25.11.2005, s. 15).

Barnearbeid og andre former for menneskehandel

Er leverandøren selv eller en person, som er medlem av leverandørens administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan eller har kompetanse til å representere eller kontrollere eller treffe beslutninger i slike organer, ved rettskraftig dom blitt dømt for barnearbeid og andre former for menneskehandel ved en dom avsagt for ikke mer enn fem år siden, eller en avvisningsperiode fastsatt direkte i dommen som fortsatt gjelder?

Barnearbeid og andre former for menneskehandel som definert i artikkel 2 i Europaparlamentets og Rådets direktiv 2011/36/EU av 5. april 2011 om forebygging og bekjempelse av menneskehandel og beskyttelse av dets ofre, og om erstatning av Rådets rammeavgjørelse 2002/629/RIA (EUT L 101 av 15.4.2011, s. 1).

B: Avisningsgrunner som gjelder betaling av skatter, avgifter og trygdeavgifter

I artikkel 57 (2) i direktiv 2014/24/EU fastsettes følgende avvisningsgrunner:

Betaling av skatter og avgifter

Har leverandøren unnlatt å oppfylle sine forpliktelser til å betale skatter og avgifter i det land han er etablert i, og i oppdragsgivers medlemsstat, hvis dette er et annet land enn det han er etablert i?

Betaling av trygdeavgifter

Har leverandør unnlatt å oppfylle alle sine forpliktelser til å betale trygdeavgifter både i det land han er etablert i, og i oppdragsgivers medlemsstat, hvis dette er et annet land enn det han er etablert i?

C: Avisningsgrunner som gjelder insolvens, interessekonflikter eller alvorlige feil i yrkesutøvelsen

I artikkel 57 (4) i direktiv 2014/24/EU fastsettes følgende avvisningsgrunner:

Brudd på bestemmelsene om miljø

Er leverandøren kjent med å ha begått brudd på bestemmelser om miljø slik som de fremgår av nasjonal rett, den relevante kunngjøringen eller anskaffelsesdokumentene eller artikkel 18 (2) i direktiv 2014/24/EU.

Brudd på bestemmelsene om sosiale forhold

Er leverandøren kjent med å ha begått brudd på bestemmelser om sosiale forhold slik som de fremgår av nasjonal rett, den relevante kunngjøringen eller anskaffelsesdokumentene eller artikkel 18 (2) i direktiv 2014/24/EU.

Brudd på bestemmelsene om arbeidsforhold

Er leverandøren kjent med å ha begått brudd på bestemmelser om arbeidsforhold slik som de fremgår av nasjonal rett, den relevante kunngjøringen eller anskaffelsesdokumentene eller artikkel 18 (2) i direktiv 2014/24/EU.

Konkurs

Er leverandøren i en konkurssituasjon? Angi hvorfor man under nevnte omstendigheter likevel er i stand til å utføre kontrakten, tatt i betraktning gjeldende nasjonale bestemmelser og tiltak vedrørende fortsettelse av forretningsaktivitetene? Det er ikke nødvendig å angi disse opplysningene hvis avvisning av leverandørerer gjort obligatorisk i henhold til gjeldende nasjonal rett uten mulighet for unntak.

Insolvens

Er leverandøren i en insolvenssituasjon? Angi hvorfor man under nevnte omstendigheter likevel er i stand til å utføre kontrakten, tatt i betraktning gjeldende nasjonale bestemmelser og tiltak vedrørende fortsettelse av forretningsaktivitetene? Det er ikke nødvendig å angi disse opplysningene hvis avvisning av leverandørerer gjort obligatorisk i henhold til gjeldende nasjonal rett uten mulighet for unntak.

Tvungen gjeldsordning

Er leverandøren i en situasjon hvor han har fått tvungen gjeldsordning? Angi hvorfor man under nevnte omstendigheter likevel er i stand til å utføre kontrakten, tatt i betraktning gjeldende nasjonale bestemmelser og tiltak vedrørende fortsettelse av orretningsaktivitetene? Det er ikke nødvendig å angi disse opplysningene hvis avvisning av leverandørerer gjort obligatorisk i henhold til gjeldende nasjonal rett uten mulighet for unntak.

Er leverandøren i en lignende situasjon i henhold til en tilsvarende prosedyre som er fastsatt i nasjonal rett? Se nasjonal rett, den relevante kunngjøring eller anskaffelsesdokumentene.

Er leverandøren i en situasjon hvor han har fått tvungen gjeldsordning? Angi hvorfor man under nevnte omstendigheter likevel er i stand til å utføre kontrakten, tatt i betraktning gjeldende nasjonale bestemmelser og tiltak vedrørende fortsettelse av orretningsaktivitetene? Det er ikke nødvendig å angi disse opplysningene hvis avvisning av

leverandørerer gjort obligatorisk i henhold til gjeldende nasjonal rett uten mulighet for unntak.

Er leverandøren i en situasjon hvor han har sine aktiva forvaltet av en konkursforvalter eller av retten?

Angi hvorfor man under nevnte omstendigheter likevel er i stand til å utføre kontrakten, tatt i betraktning gjeldende nasjonale bestemmelser og tiltak vedrørende fortsettelse av forretningsaktivitetene? Det er ikke nødvendig å angi disse opplysningene hvis avvisning av leverandørerer gjort obligatorisk i henhold til gjeldende nasjonal rett uten mulighet for unntak.

Har leverandørens forretningsførsel blitt stanset?

Angi hvorfor man under nevnte omstendigheter likevel er i stand til å utføre kontrakten, tatt i betraktning gjeldende nasjonale bestemmelser og tiltak vedrørende fortsettelse av forretningsaktivitetene? Det er ikke nødvendig å angi disse opplysningene hvis avvisning av leverandørerer gjort obligatorisk i henhold til gjeldende nasjonal rett uten mulighet for unntak.

Avtale(r) med andre leverandører med hensikt å vri konkurransen

Har leverandør inngått avtale(r) med andre leverandører med hensikt å vri konkurransen?

Alvorlige feil i yrkesutøvelsen

Har leverandøren begått alvorlige feil i yrkesutøvelsen? Hvis det er relevant, se definisjoner i nasjonal rett, den relevante kunngjøring eller anskaffelsesdokumentene.

Interessekonflikt som følge av sin deltakelse i konkurransen

Er leverandør oppmerksom på en interessekonflikt slik denne er angitt i nasjonal rett, den relevante kunngjøring eller anskaffelsesdokumentene?

Har leverandøren vært involvert i planleggingen av konkurransen?

Har leverandør eller en virksomhet tilknyttet leverandøren gitt råd til oppdragsgiver eller på annen måte vært involvert i planleggingen av konkurransen?

Heving av kontrakt, erstatning eller andre lignende sanksjoner

Har leverandør begått vesentlig kontraktsbrudd i forbindelse med oppfyllelsen av en tidligere offentlig kontrakt, en tidligere kontrakt med en offentlig oppdragsgiver eller en tidligere konsesjonskontrakt, der bruddet har ført til heving av kontrakten, erstatning eller andre lignende sanksjoner?

Grovt uriktige opplysninger, unnlatt å gi opplysninger, ute av stand til å fremlegge etterspurte støttedokumenter og misvisende opplysninger som kan få innflytelse på konkurransen

Har leverandøren:

- a) gitt grovt uriktige opplysninger ved meddelelsen av opplysningene som kreves for å kontrollere at det ikke er grunnlag for avvisning, eller av at kvalifikasjonskravene er oppfylt,
- b) unnlatt å gi slike opplysninger,

- c) tatt forbehold om straks å fremlegge de støttedokumenter som oppdragsgiver anmoder om, eller
- d) urettmessig påvirket oppdragsgivers beslutningsprosess for å tilegne seg konfidensiell informasjon som kan gi denne en urettmessig fordel i forbindelse med konkurransen, eller uaktsomt har gitt misvisende opplysninger som kan få vesentlig innflytelse på beslutninger om avvisning, utvelgelse eller tildeling?

2. For bygge og anleggskontrakter og utvalgte tjenesteområder skal i tillegg følgende krav være en del av kontrakten:

2.1 Krav om betaling med elektronisk betalingsmiddel/forbud mot kontant betaling

All betaling Leverandøren foretar i forbindelse med utførelsen av kontraktarbeid for Ålesund kommune (denne kontrakten) skal betales med elektronisk betalingsmiddel. Lønn og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underleverandører og innleide skal utbetales til den enkeltes konto i bank.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Alvorlige brudd på denne bestemmelsen gir Oppdragsgiver rett til prisavslag tilsvarende betalingen.

2.2 Krav til bruk av lærlinger

Det skal stilles krav om bruk av lærlinger dersom det er behov når kommunen inngår kontrakter med en verdi over 2,05 MNOK og med en varighet over 3 måneder i tråd med forskrift om plikt til bruk av lærlinger i offentlige kontrakter.

Oppdragsgiver må selv vurdere om det er behov for lærlinger i det fagområdet kontrakten gjelder ved å ta utgangspunkt i Utdanningsdirektoratets statistikk over søkere til læreplass og inngåtte lærekontrakter. Avhengig av en konkret vurdering av behov og tilgjengelighet skal oppdragsgiver stille krav om at 10 prosent av arbeidede timer skal utføres av lærlinger. Det er det nasjonale behovet for lære plasser som skal legges til grunn, fordi konkurransen om kontrakten vil være åpen for leverandører fra hele landet.

Kravene kan oppfylles ved at de arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæringen og er oppmeldt etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringsloven § 3-5. Kravene kan også oppfylles ved å benytte lærlinger etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land og personer som er under systematisk opplæringen og er oppmeldt etter tilsvarende ordning som kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringsloven § 3-5, i annet EU/EØS-land.

Kravet kan oppfylles av leverandøren og en eller flere av hans underleverandører. Dersom arbeidene ikke er egnet ut fra arbeidets art og helse, miljø og sikkerhet kan byggherren tillate at prosentkravene ovenfor fravikes.

Leverandøren skal ved oppstart, og på anmodning under gjennomføringen av kontraktarbeidet, sannsynliggjøre at kravene vil bli oppfylt. Ved kontrakts avslutning skal det fremlegges oversikt over antall lærlingetimer. Timelister skal fremlegges på anmodning.

2.3 Revisjon

Ålesund kommune, eller eventuelt tredjepart engasjert av Ålesund kommune, kan for å undersøke om kontraktens krav blir oppfylt, gjennomføre revisjon av Leverandøren og eventuelle underleverandører i perioden fra kontraktsinngåelse til seks måneder etter at

sluttfaktura er betalt. Denne adgangen omfatter også kontrakter og dokumentasjon i underliggende ledd.

Leverandøren skal vederlagsfritt stille nødvendige ressurser og dokumentasjon til disposisjon for Oppdragsgivers kontroll. Medvirknings- og dokumentasjonsplikten omfatter også underleverandører.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

2.4 Krav om bruk av fast ansatte

Ved utførelsen av kontraktarbeidet (denne kontrakten) skal arbeidet fortrinnsvis utføres av fast ansatte, uavhengig av om arbeiderne er ansatt hos leverandøren eller eventuelle underleverandører, inkludert bemanningsforetak.

Leverandøren skal etter kontraktsinngåelsen redegjøre for i hvor stor grad det er fast ansatte som utfører kontraktarbeidet og hvilke stillingsprosent den enkelte er ansatt i. Ved avslutning av kontrakten skal det fremlegges oversikt over ansettelsesgraden i det spesifikke prosjektet. Timelister skal fremlegges på anmodning.

Alle avtaler leverandøren inngår med underleverandører i forbindelse med utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

2.5 Krav vedrørende bruk av innleide/arbeidskraft fra bemanningsforetak

Leverandøren skal sørge for at innleid personell som Leverandøren benytter til å oppfylle kontrakten med Oppdragsgiver, har arbeidskontrakter som sikrer disse tarifflønn, også mellom oppdrag.

Ved brudd på denne bestemmelsen kan vederlaget avkortes tilsvarende eventuell fortjeneste for Leverandøren. Brudd på bestemmelsen kan også påberopes av den enkelte ansatte overfor Leverandøren som grunnlag for krav om etterbetaling av lønn.

2.6 Bruk av underleverandører

Oppdragsgiveren skal som hovedregel stille krav om at leverandøren (i denne kontrakten) kan ha maksimalt ett ledd i leverandørkjeden under seg når leverandøren skal utføre bygge- og anleggsarbeider og i alle renholdstjenester som er omfattet av CPV-kode 90910000 (rengjøring)), jf. anskaffelsesforskriften § 19-3, samt øvrige risikoutsatte tjenesteområder etter særskilt vurdering.)

Oppdragsgiveren kan godta flere ledd i leverandørkjeden dersom det er nødvendig for å sikre tilstrekkelig konkurranse. Det maksimale antallet ledd oppdragsgiveren kan godta, skal angis i anskaffelsesdokumentene.

I en bygge- og anleggskontrakt kan oppdragsgiver godkjenne tre ledd der entreprisformen gjør dette nødvendig, for eksempel ved en totalentreprise. Hovedentreprenøren regnes da som første ledd. En slik godkjenning skal grunngis i anskaffelsesprotokollen

Etter at kontrakt er inngått, kan oppdragsgiveren godta flere ledd dersom det på grunn av uforutsette omstendigheter er nødvendig for å få gjennomført kontrakten. Dette skal protokollføres av byggherren.

Leverandørens bruk av underleverandører, herunder innleid arbeidskraft, skal skriftlig forhåndsgodkjennes av oppdragsgiver. Oppdragsgiver kan bare nekte bruk der han har saklig grunn. Det samme gjelder for utskifting av underleverandører i kontraktsperioden. Oppdragsgivers godkjenning endrer ikke leverandørens forpliktelser overfor Oppdragsgiver. Ved inngåelse av kontrakter over 500 000 NOK med underleverandør skal Leverandøren innhente skatteattest. Fra underleverandører med forretningsadresse i andre EØS-land enn Norge, skal det innhentes tilsvarende attest. Leverandøren skal på forespørsel fra Oppdragsgiver fremlegge skatteattesten.

Leverandøren skal til enhver tid kunne dokumentere at underleverandører oppfyller kontraktens bestemmelser, herunder at de har oppfylt sine forpliktelser overfor skattemyndighetene. Ovennevnte attester for skatt- og merverdiavgift skal til enhver tid finnes på byggeplassen. Attestene skal ikke være eldre enn seks måneder gamle.

Dersom attesten ikke fremlegges eller viser restanser som ikke er ubetydelige, kan Oppdragsgiver kreve at underleverandøren skiftes ut for Leverandørens regning og risiko dersom forholdet ikke rettes innen en rimelig frist, gitt ved skriftlig varsel.

Oppdragsgiver kan holde tilbake inntil 1 prosent av det samlede vederlaget for kontraktsarbeidet dersom ovennevnte plikter misligholdes, eller det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra Oppdragsgiver. Dersom kravet ikke er oppfylt ved overtakelsen, kan vederlaget avkortes med et forholdsmessig prisavslag på inntil 1 prosent av kontraktssummen.

Ved vesentlig mislighold av ovennevnte plikter, eller der det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, kan Oppdragsgiver, med rimelig varsel, stanse arbeidene for Leverandørens regning og risiko, eller heve kontrakten. Dersom Oppdragsgiver hever kontrakten med Leverandøren, kan Oppdragsgiver kreve å få tiltransportert til seg Leverandørens kontrakter med underleverandører.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

2.7 Krav til lønns- og arbeidsvilkår

Dersom kontrakten er omfattet av forskrift om lønns- og arbeidsvilkår eller forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett, er leverandøren ansvarlig for at egne ansatte, ansatte hos underleverandører (herunder innleide) som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølovgivning, allmenngjøringsforskrifter eller landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Dette gjelder bare for arbeidere som direkte medvirker til oppfyllelse av leverandørs forpliktelser under avtalen.

På arbeidsområder som ikke er dekket av allmenngjøringsforskrifter eller landsdekkende tariffavtaler, skal Leverandøren se hen til lokale tariffavtaler på samme arbeidsområde og fastsette lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn disse. Dersom det ikke finnes slike lokale avtaler, skal Leverandøren se hen til allmenngjorte eller landsdekkende tariffavtaler for lignende arbeidsområder og fastsette lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn disse.

Med lønns- og arbeidsvilkår menes blant annet bestemmelser om arbeidstid, lønn, obligatorisk tjenestepensjon, overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji.

Dersom kravet til lønns- og arbeidsvilkår ikke etterleves, har Oppdragsgiver rett til å holde tilbake deler av kontraktssummen til det er dokumentert at forholdet var eller er brakt i orden. Summen som blir holdt tilbake skal tilsvare ca. 2 ganger besparelsen for arbeidsgiveren.

Dersom bruddet har skjedd hos underleverandøren kan Oppdragsgiver kreve at Leverandøren skifter ut underleverandøren. Dette skal skje for Leverandørens regning og risiko.

Ved brudd på plikter etter denne bestemmelsen som ikke er av ubetydelig karakter kan Oppdragsgiver stanse arbeidene for Leverandørens regning og risiko eller heve kontrakten. Selv om Leverandøren eller underleverandør retter overfor arbeiderne, er ikke det til hinder for at Oppdragsgiver kan heve. Leverandørens forsinkelse som følge av stansing gir Oppdragsgiver rett på eventuell dagmulkt etter kontraktens bestemmelser om forsinket levering. Dersom Oppdragsgiver hever kontrakten med Leverandøren, kan Oppdragsgiver kreve å få tiltransportert til seg Leverandørens kontrakter med underleverandører.

Brudd på plikter etter denne bestemmelsen gir under enhver omstendighet Oppdragsgiver rett på forholdsmessig prisavslag. Ved vurderingen av hva som er et forholdsmessig prisavslag, skal det særlig legges vekt på bruddets alvorlighetsgrad, omfang, varighet og betydning for Oppdragsgiver, herunder betydningen for Oppdragsgivers omdømme.

Ålesund kommune, eller eventuelt tredjepart engasjert av Ålesund kommune, har rett til innsyn i dokumenter, og rett til å foreta andre undersøkelser, som gjør det mulig for Oppdragsgiver å gjennomføre kontroll med at kravet til lønns- og arbeidsvilkår overholdes. Leverandøren plikter vederlagsfritt å medvirke ved kontroll, herunder til å fremlegge all etterspurt dokumentasjon. Medvirknings- og dokumentasjonsplikten omfatter også underleverandører.

Leverandør plikter å ha tilsvarende kontrakts bestemmelse i sine kontrakter med underleverandører og skal gjennomføre nødvendig kontroll hos sine underleverandører for å påse at plikten overholdes.

2.8 Krav til dokumentert yrkesskadeforsikring

Leverandør skal før kontraktsoppstart, og senere på forespørsel, dokumentere at alle

arbeidere som utfører kontraktarbeid for Ålesund kommune, er dekket av yrkesskadeforsikring.

Brudd på bestemmelsen kan påberopes av både Oppdragsgiver og den enkelte ansatte som grunnlag for erstatning overfor Leverandøren.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

2.9 Utdypende krav til faktura

For arbeider som utføres etter medgått tid eller etter fastpris, skal faktura fra Leverandøren blant annet inneholde egne varelinjer for Leverandør og underleverandør(er). Leverandør må benytte et varenummersystem hvor det klart fremgår hvem som er hovedleverandør og underleverandør(er).

Nødvendig fakturagrunnlag slik som timelister, målinger mv. skal medfølge og være attestert iht. avtalt prosedyre.

Ved uenighet om kravets berettigelse og /eller ved helt eller delvis frafall av krav, skal Leverandør sende kreditnota for hele fakturabeløpet, samtidig som det utstedes to nye fakturaer for hhv. omtvistet og uomtvistet krav.

Dersom Leverandør ikke leverer faktura i tråd med denne bestemmelsen, anses ikke tilsendt faktura som mottatt hos Oppdragsgiver. Avtalt betalingsfrist gjelder først når Oppdragsgiver har mottatt faktura i henhold til denne bestemmelsen.

2.10 Oppdragsgivers rett til å innhente opplysninger

Oppdragsgiver skal, der han har behandlingskompetanse, ha fullmakt fra Leverandør og underleverandør(er) til et ubegrenset antall ganger å innhente utvidede opplysninger om skatte- og avgiftsforhold. Denne retten skal gjelde frem til seks måneder etter at kontraktsforholdet er avsluttet.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

2.11 Brudd på skatte- og avgiftsforpliktelser

Leverandøren og eventuelle underleverandører skal til enhver tid oppfylle sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

Oppdragsgiver kan til enhver tid foreta kontroll av Leverandørens og eventuelle underleverandørers oppfyllelse av forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

Dersom Leverandøren i ikke uvesentlig grad misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter kan Oppdragsgiver, etter at Leverandøren er gitt en frist til å rette, heve kontrakten. Dersom Leverandøren vesentlig misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter kan Oppdragsgiver heve kontrakten uten at Leverandøren er gitt en frist til å rette. Retten til å heve gjelder ikke dersom kravet formelt er bestridt overfor kompetent

myndighet og Leverandøren kan sannsynliggjøre overfor Oppdragsgiver at kravet ikke er berettiget.

Dersom Leverandørens underleverandør i ikke uvesentlig grad misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter, kan Oppdragsgiver, etter at underleverandør er gitt en frist til å rette, kreve at Leverandøren snarest mulig skifter ut sin underleverandør for Leverandørens regning og risiko. Retten til å kreve utskifting gjelder ikke dersom kravet er formelt bestridt overfor kompetent myndighet, og Leverandøren kan sannsynliggjøre overfor Oppdragsgiver at kravet mot underleverandør ikke er berettiget. Dersom Leverandøren ikke skifter ut underleverandøren som den er forpliktet til å skifte ut, kan Oppdragsgiver heve avtalen.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

2.12 Brudd på konkurranselovgivningen

Dersom det er klar sannsynlighetsovervekt for at Leverandøren har brutt konkurranseloven §§ 10 eller 11 eller tilsvarende bestemmelser, kan Oppdragsgiver heve kontrakten dersom dette er forholdsmessig.

Dersom det er klar sannsynlighetsovervekt for at Leverandørens underleverandør har brutt konkurranselovens §§ 10 eller 11 eller tilsvarende bestemmelser, kan Oppdragsgiver kreve at Leverandøren snarest mulig skifter ut sin underleverandør, for Leverandørens regning og risiko. Retten til å kreve utskifting gjelder ikke dersom kravet er formelt bestridt overfor kompetent myndighet og Leverandøren kan sannsynliggjøre overfor Oppdragsgiver at kravet mot underleverandøren ikke er berettiget. Dersom Leverandøren ikke skifter ut underleverandøren som den er forpliktet til å skifte ut, kan Oppdragsgiver heve avtalen.

Før heving etter første ledd og før krav om utskifting av underleverandør i annet ledd, skal Oppdragsgiver vurdere den tid som er gått siden bruddet på konkurranseloven §§ 10 eller 11 ble begått, hvilke self-cleaning-tiltak som er iverksatt fra Leverandørens eller underleverandørens side og eventuelt andre momenter som kan ha betydning for vurderingen av om hevingen eller utskiftingen er forholdsmessig. Dersom bruddet på konkurranselovgivningen direkte har rammet eller berørt Ålesund kommune, vil heving alltid anses å være forholdsmessig.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

2.13 Innrapportering av utenlandske arbeidere

Oppdrag gitt til utenlandsk leverandør eller underleverandør, og alle arbeidere på slikt oppdrag, skal rapporteres til Skatteetaten via Oppdrags- og arbeidsforholdsregisteret i henhold til lov om skatteforvaltning § 7-6.

Leverandøren er ansvarlig for at slik rapportering skjer i hele kontraktskjeden. Leverandøren skal på forespørsel dokumentere at rapporteringsplikten er oppfylt ved kopi av innmeldingsskjema eller kvittering fra Altinn.

Eventuelt ansvar for skatter eller avgifter, gebyrer eller tvangsmulkt ilagt Oppdragsgiver som følge av at leverandøren ikke har overholdt sine forpliktelser etter dette punktet, er leverandørens ansvar og skal betales av ham.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

3. For bygge og anleggskontrakter skal også disse kravene være en del av kontrakten:

3.1 Internkontroll. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

Leverandøren skal følge den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølovgivning med tilhørende forskrifter, Oppdragsgivers SHA-plan og Oppdragsgivers eller koordinators anvisninger. Leverandøren plikter å ha et internkontrollsystem iht. forskrift om systematisk helse- miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter. Relevante deler av Oppdragsgivers SHA-plan skal innarbeides i, og følges opp gjennom, leverandørens internkontroll. Innarbeidingen skal skje slik at SHA-planens bestemmelser kan identifiseres.

Med mindre annet er avtalt skal alle Leverandørens nøkkelpersoner i prosjektet forstå og kunne gjøre seg godt forstått på norsk. Leverandøren skal sørge for at arbeidere han og eventuelle underleverandører benytter kan kommunisere på en slik måte at manglende kommunikasjon ikke utgjør en sikkerhetsrisiko.

Minst én av det utførende personell på ethvert arbeidslag skal kunne forstå og gjøre seg forstått på norsk eller engelsk. Dersom flere utfører oppdrag sammen, skal vedkommende i tillegg forstå og gjøre seg forstått på et språk alle de andre på arbeidslaget forstår og kan gjøre seg forstått på.

Alle på arbeidsplassen skal forstå SHA-plan, sikkerhetsopplæring, HMS-rutiner, verneprotokoller, sikkerhetsinstrukser, SJA (Sikker jobbanalyse), sikkerhetsdatablader og varselskilter på arbeidsplassen, samt bruksanvisning for verktøy og arbeidsutstyr mv. som vedkommende benytter i arbeidet. Materialet skal foreligge på et språk vedkommende arbeider forstår godt, såfremt arbeideren ikke forstår informasjonen fullt ut på norsk eller engelsk.

Ved brudd på ovennevnte plikter har Oppdragsgiver rett til å stanse arbeidene for Leverandørens regning og risiko i den utstrekning Oppdragsgiver anser det nødvendig. Leverandørens forsinkelse som følge av stansing gir Oppdragsgiver rett på eventuell dagmulkt etter kontraktens bestemmelser om forsinket levering.

Oppdragsgiver kan heve avtalen dersom Leverandøren vesentlig misligholder ovennevnte plikter og ikke retter forholdene innen rimelig frist. Ved gjentatte mislighold kan Oppdragsgiver heve avtalen selv om leverandøren retter forholdene. Dersom Oppdragsgiver hever kontrakten med Leverandøren, kan Oppdragsgiver kreve å få tiltransportert til seg Leverandørens kontrakter med underleverandører.

Ved tilsvarende brudd hos underleverandøren, kan Oppdragsgiver kreve at Leverandøren skifter ut underleverandøren. Dette skal skje for Leverandørens regning og risiko.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

3.2 HMS-kort og dokumentasjon på ansettelsesforhold

Alle som utfører arbeid for Leverandøren på byggeplassen skal bære lett synlig og gyldig HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet. Ordrebekreftelse, søknadsskjema o.l. aksepteres ikke som HMS-kort. Leverandøren skal for egen regning og risiko bortvise personer som ikke har HMS-kort.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelse.

3.3 Pliktig medlemskap i StartBANK eller tilsvarende leverandørregister

Leverandøren skal ved kontraktsinngåelse oppgi StartBANK ID eller innen 3 uker etter kontraktsinngåelse, fremlegge kopi av registreringsbevis fra StartBANK eller tilsvarende leverandørregister som inneholder oppdatert og kontrollert leverandørinformasjon.

Leverandøren skal, der oppdragsgiver har behandlingskompetanse, gi leverandørregisteret fullmakt til å innhente SKAV-info (skatte- og avgifts informasjon) i hele kontraktsperioden.

3.4 Krav om faglærte håndverkere

Ved utførelsen av kontraktarbeidet skal minimum 50 % av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsganene (de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk samt anleggsgartnerfaget) samlet utføres av personer med fagbrev, svennebrev eller dokumentert fagopplæring i henhold til nasjonal fagopplæringslovgivning eller likeverdig utenlandsk fagutdanning. Det skal være fagarbeidere i alle ovennevnte fag. Inntil 10 % av kravet kan oppfylles ved at arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæringen og er oppmeldt, for første gang, etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringslova § 3-5, eller etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land.

Leverandøren skal etter kontraktsinngåelsen redegjøre for hvordan kravet vil bli oppfylt, samt jevnlig oversende bemanningsplaner og rapporter som viser oppfylleelsesgraden. Ved kontraktavslutning skal det fremlegges oversikt over antall fagarbeidertimer. Timelister skal fremlegges på anmodning. Leverandøren skal levere sluttrapport som dokumenterer at leverandøren har oppfylt kontraktkravet.

Oppdragsgiver kan holde tilbake inntil 1 prosent av det samlede vederlaget for kontraktarbeidet dersom ovennevnte plikter misligholdes, eller det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra Oppdragsgiver. Dersom kravet ikke er oppfylt ved overtakelsen, kan vederlaget avkortes med et forholdsmessig prisavslag på inntil 1 prosent av kontraktssummen. Ved vesentlig mislighold av pliktene i første og annet avsnitt, eller der det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, kan Oppdragsgiver med rimelig varsel stanse arbeidene for Leverandørens regning og risiko eller heve kontrakten.

Dersom Oppdragsgiver hever kontrakten med Leverandøren, kan Oppdragsgiver kreve å få tiltransportert til seg Leverandørens kontrakter med underleverandører.

3.5 Krav til innsending av mannskapslister og innsyn i oversiktslister

Før oppstart av arbeidet, skal Leverandøren oversende Oppdragsgiver en liste over hvilke personer som vil utføre arbeid på bygge- eller anleggsplassen, med fødsels- eller D-nummer (11 siffer). Ved endringer i arbeidsstokken, skal Leverandøren sende Oppdragsgiver oppdatert mannskapsliste uten ugrunnet opphold.

Oppdragsgiver skal til enhver tid ha rett til innsyn i oversiktsliste over alle som utfører arbeid på bygge- eller anleggsplassen. Oversiktslisten skal føres og kontrolleres daglig i henhold til forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser.